

ZOKEV bülteni

ZONGULDAK KÜLTÜR VE EĞİTİM VAKFI YAYIN ORGANIDIR

Sayı : 11

Aralık 2003

ZOKEV 2004 Savaş Büke Gülmece Öyküsü Yarışması

Vakfımız tarafından geleneksel olarak düzenlenen ödüllü yarışmanın 2004 yılı konusu "gülmece öyküsü". Anısına yarışma yürüttüğümüz değer ise Savaş Büke.

Bilindiği gibi vakfımız "yerel kültürel değerleri anmak, gelecek kuşaklara aktarmak ve kentlilik bilinci geliştirmek" amacıyla, her yıl alanında ürün vermiş Zonguldaklı bir sanatçı adına ödüllü yarışmalar düzenlemekte, ödül alan eserlerden oluşan bir kitabı "armağan kitap" olarak yayımlamaktadır. Bu amaçla; 1999 yılında Ahmet Naim Çıladır adına "öykü", 2000 yılında Muzaffer Tayyip Uslu adına "şiir", 2001 yılında Burhan Solukçu adına "karikatür" yarışmaları düzenlenmiş, 2002 yılında Zonguldak'ın ilk fotoğrafçısı Nazım Baysal adına bir "fotoğraf" projesi yürütülmüş, 2003 yılında ise değerli yazar Mehmet Seyda anısına "roman eleştirisi yarışması" gerçekleştirilmiştir.

2004 yılında "Savaş Büke Gülmece Öyküsü Yarışması" düzenliyoruz. Ülkemizin önde gelen gülmece yazarlarından Muzaffer İzgü, Gazeteci – yazar Aydın Engin, karikatürist – yazar Cihan Demirci, gülmece öyküsü yazarı Savaş Ünlü ve ZOKEV Yönetim Kurulu üyesi Kürşat Coşgun seçici kurulda yer alıyor. Ayrıntılı bilgi önümüzdeki günlerde ZOKEV yönetim kurulu tarafından açıklanacak.

Savaş Büke Kimdir?

Zonguldak'ta doğdu (1942). İlkokulu, Ortaokulu ve

Liseyi Balıkesir'de (1962), Üniversiteyi Ankara'da Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'nde bitirdi (1968). "Türk Dili", "Hizmet", "Balıkesir Postası", "Ateş", "Ekspres", "Adalet", "Yeni Haber", "Öncü" adlı Balıkesir gazetelerinde yazar ve sanat sayfası sorumlusu olarak çalıştı (1960 - 1968). "Akbaba", "Pardon", "Papağan", "Yelpaze",

"Hey", "Zübük", "Minerva", "Dönemeç", "Gırgır", "Sıfır", "Milliyet Çocuk", "Pişmaniye", "İlke", "Yamaç", "Avni", "Yazın Seçkisi", "Gümgüm", "Yeni Asır", "Gıcık", "Uğraş", "Hedef", "Papirüs", "Başak Çocuk", "Yazko Edebiyat", "Çağdaş Türk Dili", "Zonguldak Kültür", "Kuvay- i Medya" adlı dergilerde, "Güneş", "Bugün", "Milliyet", "Cumhuriyet", "Hürriyet" gazetelerinde birçok şiiri, eleştiri yazıları ve öyküleri yayımlandı (1960 - 1997).

Türkiye Yazarlar Sendikası, Edebiyatçılar Derneği, Balıkesir Gazeteciler Cemiyeti, Zonguldak Gazeteciler Cemiyeti, Dil Derneği ve Kdz. Ereğli Sanat Kurumu Derneği üyesi olarak birçok sivil toplum örgütünde görev yaptı. 27 Ağustos 1998 tarihinde yitirdiğimiz sanatçı son olarak TBMM'de danışmanlık görevi yapıyordu.

Akşehir Nasrettin Hoca Gülmece Öyküsü Yarışmalarında beş kez ödül almıştır (1985, 1988, 1989, 1990) Bir başka ödülü de, "Orman ve Çevre" konulu öykü yarışmasında kazanmıştır. Bir dönem TBMM'de danışman olarak da çalışan Büke'nin Yayımlanmış Eserleri : Mikser Mahmut (Mizahı Çeşitleme, Mars Yayınevi 1971), Buralarda Yaşanmaz Ki Birader (Öykü, Mars Yayınevi 1973), Dökme Demir Tahta Çivi (Roman, Kendi Yayını 1975), Kaydırak Tepesindeki Kadın (Öykü, Kendi Yayını 1979), Üzme Tatlı Canını (Öykü, Zoyak Yayınları, 1983), Sıcağı Çok Seven Çocuk (Öykü, Şirin Ereğli Yayınları, 1985), Olur Böyle Şeyler (Öykü, Yazko yayınları, 1985) Balıkesirli Öyküler (Öykü, Gündem yayınları 1993), Hamfendi Tatilden Döndüler (Öykü, Bilgi yayınları 1993), Gönülüm Güzellik Yüklü (Şiir, Doğu Yayınları 1993), Minibüs Vitesleri Ve Demokrasi (Öykü, Karşı Yayınları 1997).

2003 bitiyor. Dünya insanlığı şiddet, zorbalık, katliamlarla dolu bir yılı daha geride bıraktı.

2004'ün en azından barış umudunun yeşerdiği bir yıl olması dileğiyle, üyelerimizin ve tüm

ZOKEV dostlarının yeni yılını kutluyoruz.

ZOKEV YÖNETİM KURULU

Merhaba...

Sayfa sayısı fazla, dolgun, içerikli bir sayı oldu bu bülten. İki bülten arasındaki ara uzayınca, yazacaklarımız da çoğaldı doğal olarak. Son bültenen bu yana yürüttüğümüz en önemli çalışmalar olan 4. Zonguldak Sanat Günleri etkinlikleri ile, değerli yazar Muzaffer İzgü'nün Zonguldak programı ayrıntılı olarak yer alıyor sayfalarımızda.

Portre köşemizin bu sayıdaki konuğu geçenlerde yitirdiğimiz sevgili Doğan Şadillioğlu. Hiç bitmeyecek gibi gelen uzun bir yazın hemen ardından, güz mevsiminin ilk gününde, düşen ilk yaprak olarak toprağa ulaştırdık onu. Kısa ama derinliği olan dizelerin, içki kadehleri ve Zonguldak'ın boynu bükük şimdi.

Birinci sayfadaki haberimizden de anlayabileceğiniz gibi, 2004 yılı ulusal yarışma konusunu da belirledik bu arada. Ahmet Naim, Muzaffer Tayyip, Burhan Solukçu, Nazım Baysal ve Mehmet Seyda'dan sonra, Savaş Büke alıyor sırayı. Savaş Büke 1998 yılında yitirdiğimiz gülmece öyküsü yazarımız. 1942 yılında Ereğli'de doğan Büke, geride onlarca kitap bırakarak, ne yazık ki en verimli zamanında ayrıldı aramızdan. Onun anısına "Gülmece Öyküsü Yarışması" düzenliyoruz bu yıl. Türk gülmeçesinin usta kalemi Muzaffer İzgü, Cumhuriyet gazetesindeki Tirmik'larından tanıdığımız gazeteci – yazar Aydın Engin, karikatür sanatçısı ve gülmece yazarı Cihan Demirci, yeni kuşak gülmece yazarlarından Savaş Ünlü ve yönetim kurulu üyemiz Kürşat Coşgun seçici kurulda görev yapacak.

Kent dışından iki sevgili dostun imzası var bu sayıda. Bir çoğumuzun yakından tanıdığı sevgili Birol Üzmez İzmir'den, sevgili Mustafa Kademoğlu da Ankara'dan renk kattı sayfalarımıza. Üzmez'in iç burkan yazısını okurken hüznlenecek, Kademoğlu'nun yazısı ile de ZOKEV çalışmalarının duyarlı bir yürekte nasıl izler bıraktığına tanık olacaksınız.

Çok kötü bir yıl oldu 2003. Uygarlıklar çağı bitti de, barbarlık dönemi başladı gibi bir his uyardı bizlerde geçtiğimiz yıl. Yağma, talan, işgal, şiddet yaşamımızın gerçeği oluverdi bu yılda. Diliyoruz 2004 tüm bunların kötü bir rüya olarak anımsanacağı yıl olur.

Bir sonraki sayıda buluşmak umudu ve dostlukla...

DOĞAN ŞADILLIOĞLU'NU SAYGIYLA ANIYORUZ

"SESSİZ ŞAİR"İM

Dostlar içmeyi unuttu
Dizelerin dillenmiyor
Kadehler susuz
Ay ışksız kalmış
Bizse sensiz.

Nefesim nefesini arıyor
Elim ellerini.....
Zonguldak da bana sensiz.
Öksüz şiirlerin dilimde sessiz

Matem düşmüş yuvamıza
Yüreğimiz acınla kor
"Güz ölür büyür ölümler" diyordun
Yokluğuna alışmak
Çok zor.....

30/09/2003
Vesile ŞADILLIOĞLU

Nedense ellerim kelepçesiz
Yaz çekilsin güz geçsin
Belki yine gelirim
Çocuksun sen

AĞUSTOS 2003
Doğan ŞADILLIOĞLU'nun son dizeleri...

ZOKEV Adına Sahibi : Prof Dr. Vedat DIDARI
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü : Sabahattin KABAKÇI
Dizgi/Mizampaj ve Yönetim : ZOKEV
Adres : Papila İş Hanı Kat:2 No:6
Soğuksu / Zonguldak Tel: 0 372 253 74 59 (12:30/18.00 saatleri arası)
www.zokev.cjb.net
Baskı : EKİN OFSET / ÇAYCUMA
Tel: 0 372 615 11 94 Faks: 615 52 29
e-mail : zokev@ttnet.net.tr
İmzalı yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Doğan Şadilloğlu

Zonguldak bir şairini, bir değerini, bir rengini kaybetti geçtiğimiz günlerde. Şair Doğan Şadilloğlu, yakalandığı amansız hastalıktan kurtulamayarak 69 yaşında hayata gözlerini yumdu.

1934 yılında Giresun'da doğmuştu Şadilloğlu. Zonguldak'a 4 yaşında geldi. Geçim zorluğu, orta öğrenimini tamamlamasına engel oldu. 1955 yılında şiirle tanıştı. İmge yüklü dizeleri ile yaptığı röportajlar, Zonguldak'ta yayınlanan "Uğraş", "Yeni Ocak" dergilerinin yanı sıra, "Yeni Dergi", "Yeditepe", "Güney", "Dönemeç", "Kıyı", "İlke" gibi ülke genelinde yayın yapan sanat dergilerinde yayınlandı. 1965 yılında arkadaşlarıyla birlikte çıkarmaya başladıkları Yeni Ocak dergisi siyasal baskılar nedeniyle ancak 9 sayı çıkabildi.

1968 yılında "havzada meydana gelen işçi hareketlerini yönlendirdiği" gerekçesiyle işine son verilinceye kadar, uzun yıllar Ereğli Kömürleri İşletmesi'nde yevmiyeli personel olarak çalıştı. EKi'deki işine bir daha hiç dönemedi. Emekliliğini ilaç propagandisti olarak çalışarak hak edebildi. 30 Ağustos 2003 tarihinde yaşamını kaybettiğinde bir türlü kitaplaşmayan güçlü şiirler bıraktı geriye.

Zonguldaklı sanatçı dostları 1 Eylül günkü cenaze töreninde yalnız bırakmadılar onu. Son yolculuğunda uğurlamaya gelenler adına, mezarı başında bir konuşma yapan şair Osman Günay "Bugün burada defnedilen sıradan bir yurttaş değildi. Şair yanı olan, şiir soluyan bir insanı toprağa verdik. O bir konuşmasında 'benim şiirim divan günü anlaşılacak ancak' demişti. Divan günü herhalde bugündür. Biz sanatçı dostları onu hiç unutmayacak, her zaman sevgiyle anımsayacağız" dedi.

Şadilloğlu'nun son fotoğrafı. Sevgili dostu Mustafa Kademoğlu'yla hastane lobisinde.

Ölümünün ardından Cumhuriyet gazetesinde yayınlanan "Bir Şair Yaşadı Zonguldak'ta" başlıklı yazısında Ahmet Öztürk "Eskilerin 'bin düşün bir karar ver' özlü sözünü, şiir serüveninde 'milyonlarca kez düşün bir kez yaz' şeklinde uygulayan, az ama öz yazan bir şairdi Şadilloğlu. Uzun dizeler kurmayı sevmeyiz laf kalabalığından hoşlanmaz, her sözcüğün şiirinde yer almasını istemezdi. Şiir; kutsal kelimedi onun için... Kendini kolay ele veren bir şiir değildi onun ki. Duygularını simgelerle anlatmaya çalışır, bir matematikçi titizliğiyle örerd dizelerini... Az ürün vermişti, ama az ürünle kendi biçimini oluşturmayı da becermişti. Şadilloğlu şiirinin başka bir tadı vardı çünkü..." derken, yerel Halkın Sesi gazetesinde Erol Çatma "Az şiir yazardı. Yazdı mı da tam yazardı. Şiirleri insanı çarpan dizelerden oluşurdu. Bir mimar ve ressam estetiğiyle titiz ve yoğun emekle yazardı. Niçin sık yazmadığını sorduğumda: 'Bazılarını şiir yaz diye tehdit ediyorlar. Beni zorlayan yok' diye yazdığı yazısını 'O, artık yok /Uykularıma yazılıyor yüzü' dizeleriyle son veriyordu.

Yine aynı gazetede Kemal Kuşhan "Şair Öldü" başlıklı yazısında, "Saatli Maarif Takviminin 20 Eylül yaprağında Rüştü Onur vardı, 'Memnuniyet' şiir ile. Hayat bilgisinde de '...Basılmış hiçbir kitabı yoktur. Şiirleri ölümünden sonra yayınlanan 'Rüştü Onur' adlı kitabındadır..." yazılmış. Senin de basılmış kitabın yok. Yaşayan dostların seni kitaplaştırarak, yaşatabilir miyiz bilemem(?)" diyerek, Şadilloğlu'nun şiirlerinin kitaplaştırılmasını, Zonguldaklıların önüne bir görev olarak koyarken, bir başka şairin acı yazgısını anıttıyordu bizlere.

Buralardan uzaklarda, Ankara'da yaşayan Mustafa Kademoğlu, hastanede ziyaret ederek uzun uzun söyleşmek olanağı bulduğu Şadilloğlu'nun son anlarını duygu dolu cümlelerle anlatıyor ve "Üçü de tutkulusuydu onun: / Şiir, içki ve Zonguldak / Böyle demişti

ti İrfan Yalçın / Şiirle yaşadı kendince /İçkiyle avuttu yalnızlığını / Şimdi tek sevgilin / Zonguldak'ın kucağındasın / Boyun kadar yerdesin / İçki bitti, artık şiirlerin / Isıtacak, hep içimizi / Anılarını avunacağız" dizelerine yer veriyor Gömütün ışıklarla olsun" seslenişleriyle bitiriyordu, Demokrat Çaycuma Gazetesi'nde ki köşe yazısını.

ZOKEV ailesi olarak biz de, "gömütün ışıklarla olsun" diyoruz Sevgili Şadilloğlu'na. Onu gelecek kuşaklara aktarmayı bir görev olarak aldığımızın altını bir kez daha çiziyoruz

MUZAFFER İZGÜ ZONGULDAK'TA

FATMA KILIÇ

ZOKEV olarak, bir dizi kültürel etkinlikler planlar, Zonguldaklıların kültürel ve sanatsal yaşamına bir ivme kazandırmaya çalışırız. Günümüzde yoğun bir şekilde hissedilen yozlaşmaya, kültürel kirlenmeye direnmek için ZOKEV olarak misyonumuzu yerine getirme çabasıyla etkinlikler düzenlediğimizde, bunların altına gururla imzamızı atarız. Kasım ayı içinde dört gün süren son kültürel etkinliğimiz de bunlardan birisi oldu.

Bu etkinliğimiz, umudumuz, geleceğimiz, yarınımız diye düşündüğümüz çocuklarımıza yönelikti. Kasım ayının ikinci haftası ülkemizde "Çocuk Kitapları Haftası" olarak değerlendirilir. Bu haftanın ana amacı, çocukların okuma zevk ve alışkanlığı kazanmalarına, geliştirmelerine hizmet etmektir. Çünkü çocuğun 'kişiliğinin gelişmesi'nde kitabın yeri çok büyüktür. Doğrusu çocuklarımızın televizyon bağımlılığını, bilgisayar oyunlarına düşkünlüğünü düşününce, bir de buna ebeveynlerin kitap okuyan model oluşturmadığını ekleyince, bu koşullarda çocuğa kitap okutmanın ne kadar zor olacağını düşünmedik dersem yalan olur. Ancak haftanın amacına uygun, çocuklarımızın da ilgisini çekebilecek bir etkinlik düzenlersek bütün bu olumsuzlukları bertaraf edebiliriz. Sonuç itibarıyla her şeyi göze olarak çalışmaya başladık.

Önce ZOKEV olarak, "çocuklara yönelik ve haftanın amacına uygun ne yapabiliriz?" diye düşündük. Planlama sürecinde okuma alışkanlığı almış çocuklarımızın zevkle okuduğu, 76 tanesi çocuk eseri olmak üzere toplam 106 kitap yayımlamış değerli gülmece yazarı Muzaffer İzgü'yle buluşturmanın güzel olacağı kanısıyla çalışmaya başladık. Birkaç hafta etkinliğin alt yapısını oluşturmakla geçti.

11-14 Kasım tarihlerinde Kozlu, Kilimli beldeleri ve Merkez İlçe olmak üzere üç farklı yerleşim biriminde etkinliğimizi dört bin öğrenciye ulaştırdık. Etkinlik öncesi çocukların her şeyden önce çok heyecanlı olduklarını gördüm. Salondaki her söyleşi en az 300-400 öğrenciyle gerçekleşmişti. Bu kadar çok çocuğun bulunduğu her salonda, söyleşi esnasında cırt çıkmıyordu. Ve çocuklarımız büyük bir yazarla buluşmanın, tanışmanın heyecanı ile kendisini soru yağmuruna tutuyorlardı.

Etkinlik sonrası ise bütün çocukların, Muzaffer İz-

gü'yü dinledikleri salondan mutlu bir şekilde gülerек çıktıklarını gördüm. Hatta "biraz daha sürseydi" diyenleri duydum. Çocuklarımızın her biri "Muzaffer Dedelerinin" masal, öykü ve romanlarından alıp günde en az 25 sayfa okuma sözü vermelerine başlangıç yapmak için büyük bir gayret gösteriyorlardı. Yoksul bir ailede dünyaya gelmenin, ailesinin kendisine kitap alacak parası olmamasının, okumamak için mazeret olamayacağını, Muzaffer Dedeleri kendi hayat hikayesi ile çok güzel anlatmıştı. Okumanın onlara katacağı zenginliğin ip uçlarını vermişti.

Çocuklarımız daha önceden okuyup da yanlarında getirdikleri, ya da aldıkları kitapları Muzaffer İzgü'ye imzalatmak üzere sırada beklerken olağan üstü sabırlı ve olağan üstü istekliyidiler. Çünkü Muzaffer Dedeleri'yle tanışmanın, onu öpmenin, kulağına özel şeyler söylemenin, fotoğraf çektirmenin kendileri için bir şans, bir ayrıcalık olduğunu da ayırt etmişlerdi.

Bu noktada biraz durup, düşünmenin iyi olacağını sanıyorum. Çünkü Muzaffer İzgü, ne bir pop star, ne bir futbolcu, ne de bir dizi yıldızı!.. Çocuklarımız kendileri için kitap yazan bir yazara bu ilgiyi gösteriyorlar. Uğurlarken çılgınca alkışlayıp, kitaplarını sallayarak uğurluyorlar. O zaman -kimileri umutsuz olsa da- hâlâ gelecekte umutlu olmak için çok şeyimiz var. En önemlisi çocuklarımız var.

Bizler sadece onlara güvenmek, doğruları ve güzellikleri gösterecek ortamlar hazırlamak zorundayız. Üstelik bu görevimiz. Bundan sonrasını çocuklara ve gençlere bırakmak durumundayız. Doğrusu bir takım endişeler taşıyarak başladığımız bu etkinlikte 2000 kitap okutmayı hedeflemiştik. Amacımıza ulaştık. Bu rakamın içinden sürekli okuyucu olacak yüz öğrenci çıksa, bu başandır. Sayın M.İzgü'de; "şunu iyi bilmeliyiz ki çocuk okuru olmayan bir toplumun büyük okuru olmaz. Okuma alışkanlığı küçük yaşta kazanılır. Okuyan insanın az olmasının nedeni yetişkinlere çocukken okuma alışkanlığı veremeyişimizdir. Çocuklara okuma alışkanlığı kazandırmak için düzensiz çocuk yapıtlarını onlara sunmak da çok tehlikeli. Benim yazmam bu gereksinmeden doğdu. Şu çok iyi bilinmeli ki edebiyata yaslanmayan çocuk yapıtları onlara okuma alışkanlığı kazandırmaz." diyor. Fakat, daha çok yakın bir tarihte Milli Eğitim Bakanlığı, Dünya Edebiyatı Çocuk Klasikleri'nin okutulmasını yasak getirdi. Erki elinde bulunduranlara soruyorum. Bu nasıl bir yaklaşım, nasıl bir anlayıştır? Bunu ne anlamak, ne de buna anlayış göstermek mümkün değildir doğrusu.

Bir öğretmen olarak, çocukların okumasıyla ilgili şunları söyleme gereksinimini özellikle duyuyorum. Çocuğa okuma amacıyla bir kitap verirken, yaşı, zihin seviyesi, okuma gücü ve zevki mutlaka düşünülmalıdır. Kozlu bölgesinde gerçekleştirdiğimiz etkinlikten iki gün sonra bir öğrenci aldığı kitabı bir akşamda bitirdiğini, bunu babasının görmesi üzerine "böyle istekle okuyacak-

san, sana her zaman kitap alırım oğlum." diye söylediğini anlattı. Bu olay az önce söylediğim seviye, ilgi ve yaşla yakından ilgilidir. Çünkü bunu söyleyen babayı ve çocuğu çok iyi tanıyorum. Baba, çocuğunun kitap okuma alışkanlığı olmasını çok istediği halde, hiçbir zaman çocuğunun seviyesine ve ilgisine uygun kitap almayı başaramadı. Öğretmenlerinin önerdiklerinde ise kendince farklı yaklaşımlar aradığı için, çocuğuna isteyerek, böyle bir akşamda bitirecek düzeyde kitap hiçbir zaman okutamamıştı.

Atlanmaması gereken bir konu da şu: Artık günümüzde çocukların merak ettiği kitapların alanları çok çeşitlendi. Ancak hayal gücünün değişmez önemini unutmamak gerekir. Çocuğun bu duyusunu geliştirmek için masal mutlaka okutulmalıdır. Rowling'in Harry Potter dizisi ile, Tolkien'in Yüzüklerin Efendisi gibi okumayla, izlemenin keşiştiği noktayı doğru bir şekilde saptamak gerekir. Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi'nden Özber Can'ın "Çocuk ve Gençlik Edebiyatının Eğitimdeki Yeri ve Önemi" adlı yazısında değindiği "21. yüzyılın eşğine gelmiş bir toplum olarak, çocukları hâlâ peri masallarıyla avutmak, önemli bir görevin yerine getirilmediğini göstermektedir." ifadesi çok önemlidir.

Netice olarak çocuğun psikolojik dünyası, zekası, yaşadığımız dünyanın ve çağın eğrileri göz ardı edilmeden bir eseri okumaya yönlendirme yapılması gereği unutulmamalıdır.

Bu etkinliğimizi iki aşamalı planlanmıştık. Birinci aşama çocuklara yönelikti. Ancak Muzaffer İzgü yalnızca çocuklar için kitap yazan bir yazarımız değildi. Bu nedenle ZOKEV olarak, Zonguldaklılarla kendisini buluşturmak üzere 13 Kasım 2003 Perşembe akşamı Maden Mühendisleri Odası'nda gerçekleştirmek üzere bir söyleşi daha programladık. Normalde Zonguldak'ta bu tür etkinliklere gösterilen ilgi potansiyelini biliriz. Doğrusu buna, Ramazan ve ay sonu olma eksilerini eklediğimizde, bir an etkinliğin yeterli ilgiyi görmeye bileceği kanısı oluşabiliyordu.

Fakat gördüm ki Zonguldaklılar, yurt içi ve yurt dışında sevilerek okunan, geniş kitlelere ulaşmış, pek çok ödüle değer bulunmuş, Aziz Nesin ve Rıfat Ilgaz'dan sonra gülmeceyi Türk yazınına yerleştirmiş usta yazar Muzaffer İzgü'yü dinleme olanağını kaçırmak istememişti. Kendilerini buna göre programlamışlardı.

Maden Mühendisleri salonu söyleşi anında dolmuştu. Üstelik Muzaffer İzgü konuştuğu kadar daha konuşsa hiç kimsenin kalkıp gitmeye niyeti yoktu. Yoktu çünkü, söyleşi de yazdıklarını okuduğumuz gibi, güldüren, güldürürken düşündürülen, öğreten doyumsuz bir tatda geçiyordu.

Ve İzgü; "gülmece topsuz tüfeksiz, mermisiz bir silahtır. Gücsüzün güçlüye karşı kullandığı bir silah. Gücsüzlük bitmedikçe gülmececinin işlevi her zaman vardır." diyordu. Güçlü-gücsüz kavramı doğanın doğal yapısında olduğuna göre, sanırım gülmece yeryüzünden kolay kolay kalkmayacak. Ancak önemli olan yeni İzgülerin, Ilgazların, Nesinlerin yetişmesi. Öyle değil mi?

Ülkemizin, belki de dünyanın en üretken yazarlarından birisi olan, hayatın nabzını tutarak ürünler veren Muzaffer İzgü, haksızlıklara, çarpıklıklara gülmece silahını doğrultmuş bir kalemsör olarak Zonguldak'taydı. Bizimleydi. Sonuçtan kendini dinleme şansı bulmuş, büyük küçük herkes memnundu.

Etkinlik sonrası yaptığımız durum değerlendirmesinde, ZOKEV olarak böylesi bir gereksinime yanıt verdiğimiz, yaklaşık 4000-4500 kişiye ulaştığımız için biz memnunduk. Etkinlikler boyunca büyük bir özveri ile kitap stantını açıp kaldıran MERDİVEN KİTABEVİ memnundu. Beş günlük birlikteliğimiz süresince gözlemleyebildiğim kadarıyla Sayın M. İzgü memnundu. Çünkü büyük bir alçakgönüllülük içinde programımıza ayak uydurdu. Yüzünden gülümsemesini hiç eksik etmedi. İklimsel farklılık, yoğun tempo nedeniyle yorulup rahatsızlanmasına neden olduğumuz halde bile, bir anıştırmada bulunmadı. Üstelik daha önce karşılaştığımız "yazar kompleksi" denilen şeyi hiç duyumsatmadı.

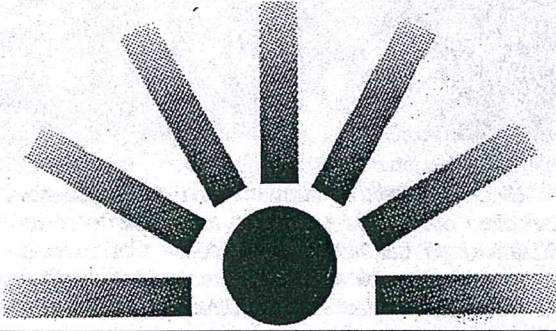
Yani, yazarlığı yaşam biçimine dönüştürmüş, sürekli üretirken yaşamını sürdüren Sayın Muzaffer İzgü'nün dört gününü, Zonguldaklı çocuklara ve Zonguldaklılara ayırmış olması bizim için özeldi. Ve hep özel kalacak...

YİNE

eyy zamanın öcü
kaval deliğinden yayılan
zamanın üveyiği
kime andaç bu ömür
kime bu kavalın yanık sesi
kime dudağımdan dökülen
mendilimdeki reyhan kokusu
o da kayboldu
hüznümün utkusunda
dudağımdaki son üzüğü
o da döküldü
yine aşk umarak
şimdi yeni bir başlangıç
acı ve kargış dolu
dağ timsali önümde duran
oysa daha
sürgit bir istek var
bu haykırıшта, duysana...

Fatma KILIÇ

4. Zonguldak Sanat Günleri

Vakfımızın organizasyonu ile gerçekleştirilen 4. Zonguldak Sanat Günleri 11- 18 Ekim 2003 tarihleri arasında "kültürel kirlenmeye karşı" ana başlığıyla yapıldı. Resim, fotoğraf sergileri, edebiyat - yerel tarih söyleşileri, tiyatro - belgesel film - dia gösterimi, şiir - müzik dinletileri, uygulamalı atelye çalışmaları gibi birçok aktivitenin yer aldığı etkinliğin onur konuğu Prof. Server Tanilli idi.

4. Sanat Günleri Bildirgesi:

Son yıllarda hepimizi düşündüren bir durum yaşıyor dünyada. Küreselleşme adına tüm kurum ve ilişkileriyle yeni bir yaşam biçimi dayatılıyor bizlere. Bu yeni yaşam biçimi sosyal ve kültürel bozulmayı da beraberinde getirirken, toplumların özgün kimlik ve değerlerini de yerle bir ediyor, onları egemen olanın uydusu haline getirmeye çalışıyor.

Aydınlanma savaşımında örnek bir aydın olarak bizlere ışık tutan Aziz Nesin; yıllar önce bir basın toplantısı nedeniyle bulunduğu The Marmara Oteli'nde, otelin adında ki "the" den yola çıkarak, "düşmanın çizmeli işgalinden çok daha ağır bir yeni işgal biçimi vardır ki, bu işgal ağır bir biçimde bizim ülkemizde ve başka ülkelerde de yaşanmaktadır.... bu işgalin adı kültür işgalidir!" demişti. İşgal sözcüğünden daha iyi ne anlatabilirdi ki kültür emperyalizmini?

Bunlara ek olarak şunu da ekleyebiliriz: İşgal "kirletmeyi" ve "kirlenmeyi" de taşır yanında. Başta ABD ve AB'nin tekeli sermayesi olmak üzere, hepimizi hedef kitlesi belleyen ve sahip olduğumuz tüm değerleri yok etmeye kararlı kirletici güçler karşısında "bir şeyler" yapmanın zamanı geldi de geçiyor bile.

Bize "uygarlık" diye tek tipleşmeyi dayatan, "light" içirip, "fast" yediren işgalci güçlere karşı, yeni direnme noktalarına ihtiyacımız var. İnsani değerleri özümsemiş, sanatsal araçları "doğru" kullanabilen insanların buluşma noktası olarak tanımladığımız "Zonguldak Sanat Günleri"ni, bu noktalardan biri olarak koyuyoruz Zonguldak halkının önüne...

Toplumu ve onun yüz yıllardan bu yana sağırla ürettiği toplumsal değerleri kiretecek her türlü saldırıya karşı olan herkesi, Zonguldak Sanat Günleri'ne yalnızca izleyici olarak değil, düşünce ve duygularıyla da katılmaya, katkı sağlamaya bekliyoruz.

4. Zonguldak Sanat Günleri açılış töreninden görüntüler

Server Tanilli Aydınlığı

Türk aydınlanma hareketinin öncü isimlerinden, Prof. Server Tanilli; Atatürkçü Düşünce Derneği Zonguldak Şubesi'nin davetlisi olarak Zonguldak'taydı. 4. Zonguldak Sanat Günleri etkinlikleri kapsamında, "Nazım Hikmet Şiir Resitali" ve "Kültürel Kirlenme ve Eğitim" başlıklı söyleşi olmak üzere iki etkinlikte Zonguldaklılarla buluşan Tanilli, okurlarına kitaplarını imzaladı.

Nazım Hikmet Şiir Resitali:

Aynı zamanda Sanat Günlerinin açılış etkinliği olan "Nazım Hikmet Şiir Resitali" 11 Ekim Cumartesi günü, Genel Maden İşçileri Sendikası Şemsi Denizer Büyük Salonu'nda yapıldı. Prof. Server Tanilli'nin sunumu yaptığı Hasan Kal'ın bağlama ile eşlik ettiği resitale "Bu etkinlik, ABD'nin emriyle askerleri Irak'a gönderen anlayışa karşı başlatılan büyük protesto hareketinin bir parçasıdır aynı zamanda" diyerek başlayan Prof. Tanilli; Nazım Hikmet'in Türk şiirindeki yeri üzerine kısa bir de konuşma yaptı. "O; dilde ve şiirde devrim yapmış büyük bir ozandır" diyen Tanilli; "İnsanın insana kulluk etmediği, savaştan barış içinde bir dünya yaratmak için durmaksızın üreten Nazım, bir devrim düşünü sirtlamıştı ve bu düşü tüm yaşamını adadı. O dürüst ve tutarlı bir şair, hümanist bir aydındı, ve hep bu özlemlerin şiirini yazdı" dedi.

Prof. Tanilli yaptığı bu kısa konuşmanın ardından, izleyicilerden büyük alkış dinletisinde; Nazım Hikmet'in yurtseverlik, barış, sevdâ ve hasret şiirlerinden oluşan 18 şiirlik bir seçkiyi sundu.

Kültürel Kirlenme ve Eğitim:

Prof. Server Tanilli'nin sunduğu "Kültürel Kirlenme ve Eğitim" başlıklı söyleşi 12 Ekim Pazar günü Maden Mühendisleri Odası lokalinde yapıldı. Cumhuriyetin kuruluşunun ardından eğitim alanında meydana gelen gelişmeleri anlatan Prof. Tanilli; özellikle 12 Eylül ve Özalçılık hareketiyle yaşanan yozlaşmaya işaret ederek "Türkiye'nin içinde bulunduğu çapaçulluk gökten düşmedi. Bunu toplumdaki gelişmeler hazırladı. Buradan çıkışın yolu en başta, 1923 devriminin temel ilkesi olan tam bağımsızlığa kavuşmaktır" dedi.

Türkiye'nin yeniden yapılanması, iktisadi sosyal alanda acil reformlar yapması gereğine değinen Prof. Tanilli; sosyal sınıflar arasındaki uçurumun azaltılması, doğu – batı farklılaşmasının ortadan kaldırılması ve Kürt sorununun acilen çözümü üzerinde durduktan sonra "Bunu kim yapar bilmiyorum ama bu hükümetin yapamayacağı çok açık" dedi.

Eğitim alanında ilk yapılması gereken şeyin zorunlu eğitimi 12 yıla çıkarmak olduğunu söyleyen

Prof. Tanilli; "Bugünkü YÖK düzeni ile üniversite ayakta duramaz. Çünkü bu kurum faşist bir yönetimin çıkardığı yasa ile oluşmuştur. YÖK düzenine son verilmelidir. Ancak hükümet, ortaya koyduğu taslak ile bugünkünden bile daha geri bir düzeni öneriyor. İktidarın akademik özgürlük, özerklik gibi bir sorunu yoktur. Onların derdi üniversiteleri tamamen kendi yönetimleri altına almaktır" dedi.

Sözlerini; "Eğitimin amacı insan yetiştirmek, onları yurttaş kılmaktır. Bu sorun çözülmezse yeterince yurttaş, yeterince insan yetiştiremezsiniz. İnsan ve yurttaş yoksa, demokrasi de olmaz" şeklinde sürdüren Tanilli, "Sağ düşüncenin Türkiye'de bu kadar egemen olmasının altında yatan şey de, bu çarpık eğitimidir. Demokrasinin ayakta durabilmesi için eğitim yaşamsal önemdedir. Kavgamız bundandır" diyerek konuşmasını tamamladı.

Karşılıklı soru yanıtlarla zenginleşen söyleşinin ardından Prof. Server Tanilli okurlarına kitaplarını imzaladı.

Yerel Tarih Söyleşileri

Zonguldak Sanat Günleri'nin yoğunlaştığı konulardan biri de "yerel tarih söyleşileri" oluyordu. Dördüncüsünde de bu gelenek değişmedi. Bir hafta boyu süren etkinliklerin üç günü bu söyleşilere ayrılmıştı.

Gazeteci Gözüyle Zonguldak

Gazeteci - yazar ve eğitimci Saffet Can'ın konuşmacı olduğu söyleşi 13 Ekim 2003 tarihinde AKM Küçük Salon'da yapıldı. 14 Mayıs 1924'ten, 1970 yılına kadar Zonguldak'a gelen tüm valilerin adlarını ve görevlerini bir bir sayan Can, "Tüm bu valilerin ortak özelliği vali olmamaları" dedi ve "Kimi arkadaşlar beni olayları karikatürize etmekle suçlarlar. Neyse ki bu salonda karikatür sanatını bilenler var da, böylesi bir suçlama en azından bu konuşmamın ardından bana yöneltilemez. Geçenlerde gazetelerde bir haber vardı. Zonguldak limanında bir tane kılavuz kaptan varmış. İshal olmuş, limana üç gün gemi yanaşamamış, Bartın'dan kaptan getirmişler. Bunları ben uydurmu-yorum ki" diyerek sözlerini sürdürdü.

Mükellefiyet yıllarında yapılan zulmü, bizzat zulmü yaşayanlardan canlı olarak dinlediğini anlatan Can "Özellikle 90 grevi sonrasında 'Zonguldak nedir' diye düşünmeye başladım.Devletin çöpe attığı kağıt-

ları topladık, arşivledik. Zonguldak'ın dağlarına çıktık, ölmek üzere olan yaşlı insanlarla röportaj yaptık. 40'lı Türkiye'nin enerji deposu olan Zonguldak'ı dinledik onlardan. Gün doğumundan, gün batımına kadar çalıştırılan insanları ocağa erken yollamak için, karpit lambalarıyla horozları öttürmüşler.Böyle bir zulmü yaşamış bir kent burası. Benim çocukluğumda liseye giden çocuklar ocaklarda çalışırdı. Okula geç gelen çocukları öğretmen yok yazmazdı. Şimdi göçükte ölenin yerine kardeşinin alınması için torpil gerekiyor" dedi.

Sorulan bir soru üzerine "Demokrasi Zonguldak'a her yerden bir asır sonra geliyor" diye söze başlayan Can, "Geçenlerde Takvim-i Vekayi gazetesinin çevri-si geçti elime. Ereğli'ye yapılan Baba Burnu Feneri'nden başka Zonguldak'la ilgili bir habere rastlayamadım orada. Osmanlı arşivinde ameleyle ilgili bir tane belge yok. Karauğuz'un gazeteleri de yazmamış. Yani açık bir sansür uygulanmış amele haberlerine. Şimdi iyi ya da kötü kimi haberler yayınlanıyor tek tük de olsa" diyerek tamamladı.

Maden İşçilerinin Sendikal Mücadele Tarihinde Bir Gezinti

Yerel tarih söyleşilerinin bir diğeri emekli maden işçisi Çetin Alpdündar ile gerçekleştirilen "Maden İşçilerinin Sendikal Mücadelesinde Bir Gezinti" başlıklı söyleşi idi. Sözlerine "Amerikan yardım programıyla ABD'de eğitim gören kişiler Türkiye'de tüm kilit noktaları ele geçirmiştir, başta Türk - İş olmak üzere" diye başlayan Alpdündar bu durumun Türk - İş'in bölünmesiyle sonuçlandığına işaret etti. Bir grev ziyaretine giden sendikacıları ihraç eden Türk - İş yönetiminin, DİSK'in

kurulmasını sağladığını anlatan Alpdündar "DİSK'in heyecanı bizleri de sardı. Zonguldak'ta DİSK'e bağlı Mab - İş sendikasını örgütlemeye çalıştık. Bunda epey de başarılı olduk. 3000 - 3500 üyeye ulaştık. İnanılmaz engeller, baskı ile karşı karşıya kaldık. Sonunda örgütlenmeyi başaramadık belki, ama gelecekte mücadele verecek olan kadroların nüvelerini oluşturduk. Bu kadrolar Tabanın Sesi hareketini ortaya çıkardı" dedi. Tabanın Sesi hareketinin işçi sınıfı ile ilerici hareketin ciddi bir program etrafında bir araya gelebileceğinin en güzel örneği olduğunu da değinen Alpdündar "Biz bu hareket ile öncü işçilerin birliğini sağladık. Ondan sonra işçilerin tüm sorunlarını net bir biçimde ifade eden bir program ortaya çıkardık. Yedi üretim bölgesinin yedisinde de çalışmalarımızı sürdürdük. Maden işçilerinin yaşamını, sosyal ilişkilerini konu alan tiyatro gösterileri düzenledik. O zaman ki olanaksızlıklar içinde önemli çalışmalardı bunlar" dedi.

Zonguldak Maden Havzası Tarihinden Kesitler

4. Zonguldak Sanat Günleri'nin yerel tarih söyleşilerinden bir diğeri, Araştırmacı - yazar Ekrem Murat Zaman ile 16 Ekim Perşembe günü, AKM Küçük Salon'da gerçekleştirilen "Zonguldak Maden Havzası Tarihi'nden Kesitler" başlıklı söyleşiydi. Etkinlik, 1848 yılı öncesinden günümüze değin havza tarihini, yüzlerce fotoğrafla desteklenmiş, 105 slayttan oluşan bilgisayar sunusuyla

anlatan Zaman, zaman içinde görsel bir yolculuğa çıkardı izleyicileri. Havza tarihine ilişkin bir çok ayrıntının yer aldığı sunumun ardından, yapılan karşılıklı görüş alışverişi ile etkinlik sona erdi.

Kültürel Kirlenmeye Karşı

4.Zonguldak Sanat Günleri etkinlikleri kapsamında yazar Sadık Albayrak ile "Kültürel Kirlenme", Dil Derneği Başkanı yazar Sevgi Özel ile "Kültürel Kirlenme ve Dil", gazeteci – yazar şair Selma Ağabeyoğlu ile "Kültürel Kirlenme ve Edebiyat" başlıklı söyleşiler de gerçekleştirildi.

Kültürel Kirlenme

Gazeteci yazar Sadık Albayrak'ın konuşmacı olarak katıldığı "Kültürel Kirlenme" başlıklı söyleşi 14 Ekim Salı günü AKM Küçük Salon'da gerçekleşti.

Kültürde ve dilde kirlenmeyi yaratan temel etkinin kapitalizm olduğunu vurgulayarak sözlerine başlayan Albayrak "Bu düzenin bugünkü yaşama geçiş biçimi emperyalizmdir. Bana göre tüm bu yozlaşma kavramının altında yatan şey budur" dedi. Yozlaşmanın ürün ile işlevi arasındaki bağlantının kopmasından doğduğunu öne süren Albayrak "Örneğin, diş macunları. Diş macunları reklamlara göre dişleri beyazlatıyor. Peki temizliyor mu, orasını bilen yok pek. Hatta kimi kimyasallar tersine bile etki yapıyor. Dişlerin beyaz olması ile, öğütme faaliyeti arasında nasıl bir ilişki var, anlamış değilim dedi. Sözlerine, "Emek değersizleşti, bilgi değersizleşti, en çok kazananlar futbolcular, mankenler yani bilgisizler geçliğin idolu haline getirildi." diye devam eden

Albayrak "Felsefe, bilim ve ahlaktan yoksun insanlar, insana yabancılaşır. Okumamak insanı yabancılaştırır. Çünkü bebek doğar, insanın yarattığı değerleri özümseyerek insanlaşır" diyerek sözlerini tamamladı.

Salondan sorulan bir soruyu "Kültürel kirlenme konusunda televizyon çok önemli bir rol oynuyor. Özellikle diziler birbirimizle olan ilişkilerimizi bozuyor. Aile arasında sohbet ortamı ortadan kalktı. Şehirleşme bir kültürel değişim yaşattı bu ülkede. Son zamanlarda yayınlanan dizilerde sanki bu durum olmamış gibi ağalar, uşaklar sergileniyor. Bir çok çocuk bunlardan etkileniyor, bozuk şive ile konuşuyor. Bu kabul edilebilir bir şey değildir" biçiminde yanıtlayan yazar, söyleşinin ardından okurlarına kitaplarını imzaladı.

Kültürel Kirlenme ve Dil

Dil Derneği Başkanı yazar Sevgi Özel "Kültürel Kirlenme ve Dil" başlıklı söyleşi ile yer aldı etkinliklerin içinde. 17 Ekim Cuma günü AKM'de gerçekleşen söyleşide "Zonguldak'a gelirken gözlerim hep tabelalardaydı. Galiba burası biraz daha temiz bu konuda" diyerek söze başlayan Özel "Hekimin hastasıyla, avukatın müvekkiliyle anlaşılamadığı, Türkçe'nin sesinin duyulmadığı, müziğinin dinlenemediği bir garip ülkede yaşıyoruz. Bağdat'a inen bombaları inen büyük bir coşku ile anlatan televizyancılara tanık oluyoruz, ilaçların içinden çıkan reçeteleri anlayamıyoruz. Neden bu hale geldiğimizi iyi anlamak

zorundayız" diyerek sürdürdü. Konuşmasında "Cevap diyenlerin gerici, yanıt diyenlerin ilerici sayıldığı garip bir durum çıktı ortaya. Dil Devrimi'ni yapanların böyle bir amacı yoktu oysa. 1950'li yıllarda Dil Devrimi eğitimden soyutlanarak adeta bıçakla kazınca ortaya bu sonuç çıktı" şeklinde görüşlere de yer veren Özel, sözlerini "yabancı dilde eğitim bir beladır. Boynuna az gelişmişlik etiketi asılan bir ülkenin insanları olarak çocuklarımıza birden çok dilde eğitim vermeye yönelmeliyiz elbette. Çocuklarımız dünyada olan bitenleri birinci elden öğrenebilmelidir. Ancak, önce kendi diliyle düşünmeyi öğrenmeliler." diyerek sürdürdü.

Dünyanın en müzikli dili Türkçe'ye sahip çıkmanın bir yurttaşlık görevi olduğunu vurgulayan Özel sözlerini "Kültürümüz kirlendiği için değerlerimiz, ilişkilerimiz, çevremiz, yollarımız her şeyimiz kirleniyor. Bu kirlenmeden en çok nasibini alan da dil. Çünkü dil her şeyi anlatmanın aracı. Onun için herkes en azından çevresindeki yabancı dilde yazılı tabelalara karşı çıkarak küçük de olsa üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmelidir" diyerek tamamladı.

Kültürel Kirlenme ve Edebiyat

4. Zonguldak Sanat Günleri'nin bir diğer etkinliği, şair yazar Selma Ağabeyoğlu ile Sait Zaim'in birlikte gerçekleştirdiği, şiir müzik dinletisiydi. 18 Ekim Cumartesi günü AKM Küçük salonda gerçekleşen etkinlikte Ağabeyoğlu ağırlıklı olarak Nazım Hikmet şiirlerinden oluşan bir dinleti sunarken, Sait Zaim yurdun dört bir yanından derlediği ezgileri AKM salonuna taşıdı. Dinletiden önce Ağabeyoğlu özetle şunları söyledi.. "Ben bir edebiyatçıyım. Bu alandaki kirlenmeyi çaresizlikle ve

nefretle izliyorum. Sanat denilince akla kaset kavgaları geliyor. Her kavganın ardından duyulan ses aynı: 'Gülben Ergen'in fiyatı ikiye katladı.' Yeni Dünya Düzeni kendisine benzetemediğini, kendi içine alıp potasında eritiyor, aynılaştırıyor. Laila'da Che tişörtleri yer alıyor. Nazım'ın aşk şarkılarından söz ediliyor. Evet, Nazım romantik bir şairdi; bunun aksini kimse iddia edemez. En güzel aşkları devrimciler yaşar çünkü. Ancak Nazım yalnızca romantik bir şair değildi, aynı zamanda bir başkaldırının, bir karşı koyuşun şairiydi de aynı zamanda."

İ(LE)TİŞME ÇAĞI - DİJİTAL CANLILIK

"4. Zonguldak Sanat Günleri" etkinlikleri çerçevesinde, Zonguldak'ta küçük bir grup tarafından başlatılan ve her ay bir kişinin asıl konuşmacı, diğerlerinin de aktif katılımcı olduğu Edebiyat ve Felsefe Tartışmaları Toplantısının Ekim ayı etkinliği de gerçekleştirildi. Bu kapsamda Mustafa Eyriboyun "İ(le)tişme Çağı - Dijital Canlılık" başlıklı bir sunu yaptı. 18 Ekim 2003, Cumartesi Saat: 15:00'te Sergi Odası'nda yapılan sunum iki ana kısımdan oluştu ve arada gösterilen slaytlarla aynı zamanda görsel bir söyleşi havasında geçti. Aynı zamanda vakfımızın yönetim kurulu üyesi de olan Eyriboyun konuşmasında, iki insan arasındaki ilişkiden başlayıp, devletler arası ilişkilere kadar her kademede iletişimi sağlamak için yapılan "iletişme" eyleminin, nasıl "itişme" eylemine dönüştüğü üzerinde durdu. Yönlendirilmiş bilgi akışı ile beyinlerimizin kuşatma altına alındığını belirtti.

Türkiye'nin 1940'larda kendi uçağını, 1961'de yüzde yüz yerli otomobilini yaptığını çoğu yurttaşın

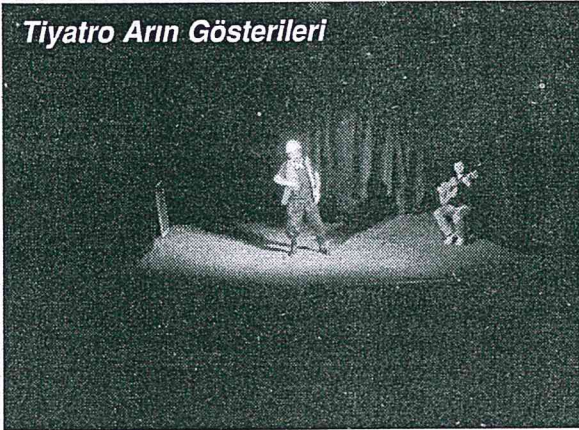

bilmediğini, bunun önemli bir gösterge olduğunu belirten Mustafa Eyriboyun, konuşmasının ikinci bölümünü dijital canlılık konusuna ayırmıştı. Bu başlık altında, günümüzde deneme aşamasında da olsa el, kol, göz vs. gibi yapay organların çok geliştiğini, gelecekte biyonik insanın mümkün olacağını bunun da aslında insan ile makine arasındaki iletişimin bir sonucu olduğunu belirtti. Dijital canlılıktan anlaşılması gerekenin; biyonik insan değil, biyolojik olarak canlı bedeninin tamamen ortadan kalktığı,

bilgisayar sabit disklerine kayıtlı beyinlerden oluşan ne canlı ne makine olan yeni bir "tür" olduğunu açıklayan Eyriboyun konuşmasını, "bu 'yeni tür bireyler' arasındaki iletişim ise internet ağının daha gelişmiş hali olan kablosuz iletişim ağı sayesinde olabilecektir. Bunun olabilirliği bugün bilim dünyasında kabul görmektedir. Ancak her şart altında enerji kaynağı hep bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır" diyerek bitirdi.

GÖSTERİLER - SERGİLER - ATELYE ÇALIŞMALARI

Tiyatro Arın Gösterileri

Kentimizin usta tiyatrocularından Fahri Bozbaş yönetimindeki Tiyatro Arın oyuncularını 4. Zonguldak Sanat Günleri'nde iki oyunla sahne aldılar. Belediye Kültür Merkezi salonunda 15 Ekim Çarşamba günü sahnelenen Aziz Nesin'in yazıp Fahri Bozbaş'ın uyarladığı "Sen Gara Değilsin" ve "Üç Sesli Üzüncü" ile 17 Ekim Cuma günü sahnelenen Fahri Bozbaş'ın yazıp yönettiği "Madenkeş Aileler" başlıklı oyunları, izleyicilerden yoğun bir ilgi gördü.

Kısa Belgesel Film Gösterileri:

Belgesel Sinemacılar Birliği ve Dünyaevi Cafe Kültür Forum işbirliği ile düzenlenen kısa belgesel film gösterimi 12 - 13 Ekim 2003 tarihlerinde Dünyaevi Cafe Kültür Forum'da yapıldı. "Kültürler", "Ve yaratıcıları" ana başlığı altında yapılan gösterilerde, toplam 11 film gösterildi.

Sergiler:

4. Zonguldak Sanat Günleri'ne Banu Kurmalı resim, Ahmet Tokyay ve Nadir Özsoy fotoğraf sergileri ile renk kattılar. Kurmalı'nın resim sergisi AKM salonunda Tokyay'ın fotoğrafları da Devlet Güzel Sanatlar Galerisi'nde sergilendi. Özsoy'un "Doğa Fotoğrafları" başlıklı sergisi ise Zonguldak Sergi Odası'ndaydı.

Atelye Çalışmaları:

Sabahattin Keser "ağaç yontu", Mehmet İrtügün "rölyef" ve Ayla Çetinkaya "resim" çalışmalarını 4. Zonguldak Sanat Günleri boyunca, Kordonboyu'nda kurulan çadıra taşıdılar. Zonguldaklıların yoğun ilgisini çeken çalışma "Zonguldaklı Sanatçılar" pankartı altında yapıldı.

Denizgülü

Ahmet Öztürk

İnceden yağan yağmurun içimde çoğalttığı bir hü-
zünle Kilimli sahilinde dolaşırken, aşına bir görüntü
çarptı gözüme. Denizin hemen kıyıcığında tek başına
duran, "Denizgülü"nün bacasıydı bu. Terkedilmiş
tüm varlıklar gibi boynu bükük, yıkkın ve hüznü dolu
olarak kalakalmıştı orada... Bacanın bu hali başka tür-
lü hüznü sevk etti beni. "Hatıralar kuşlar gibi dal is-
ter konacak" demiş ya şair, içimi köz ederek, bilinç al-
tımdan yüreğime doğru akıp giden anılar, bir vapur
bacasını mesken tutmuştu bu kez. Hey gidi Denizgü-
lü, denizlerin gülü, bir zamanlar sensiz bir Zonguldak
fotoğrafı bile düşünülmezken, vi-
ran bir bacadan ibaretsin şimdi,
hey gidi kahpe devran...

Baskı dolu yıllarıydı 12 Ey-
lül'ün. Toplumsal muhalefet sus-
turulmuş, ülke zindanlaştırılmıştı
haki bir karanlıkla. Bir önceki dö-
nemde, can güvenliği endişesi ile
darbeci generalleri çılgınca des-
tekleyen halk, büyük bir yoksun-
luk içinde kıvrılmaktaydı o gün-
lerde. Umudun tükendiği bu ortamda "çağ atlayaca-
ğız", "büyük bir transformasyon yaşatacağız" iddiala-
rıyla bir lider çıkarıldı ortaya; Turgut Özal ve darbe
sonrası yapılan ilk seçimlerde, büyük bir çoğunlukla
iktidara taşınır. Vahşi kapitalizm, en has evladının
eli ve en acımasız yüzüyle dalmıştı ülkeye. Gerçekten
de; değerler sisteminde "köşe dönmeçilikle" taçlanıp,
hayatın her alanına sıçrayan büyük bir "transformati-
yon" yaşıyordu Türkiye'de. Bir gecede türeyen zen-
ginler, hayali ihracatçılar, ihale komisyoncuları ülkenin
en itibarlı kişileri oluverdi bir anda. Ve doğal olarak,
Zonguldak da nasibini aldı bu "transformati-
yon"dan. İktisadi yaşamı yavaş yavaş değişmeye başlayan ken-
tin, sosyal hayatı da başka türlü oluyordu. Artık büyük
kentlerde ne varsa, Zonguldak'ta da o olacaktı; kütüp-
haneler, sanat merkezleri olmasa bile; diskolar, taver-
nalar, barlar, neon lambaların parlattığı renkli hayatlar
yerlerini alacaktı bir bir...

Özal'ın prenslerinden biri olarak Zonguldak Bele-
diye Başkanlığı'na seçilen Zeki Çakan, 1985 yılında,
ancak bir otomobil parası sayılabilecek 25 milyon lira
gibi bir bedelle, İstanbul Şehir Hatları'ndan tekaüt bir
gemi getirtti Zonguldak'a. 60 milyon lira daha masraf
yapılarak, içinde bar, yemek salonu, dansing, kafeter-
ya gibi çeşitli mekanların olduğu yüzer bir eğlence
merkezi olarak düzenlendi gemi ve adına Denizgülü
denildi. Zonguldak limanında bağlı duracak, zaman
zaman mehtap turlarına, çevre gezilerine çıkacaktı
Denizgülü. Yalnızca "Heybeli"de değil, Zonguldak'ta
da mehtaba çıkılacaktı artık.

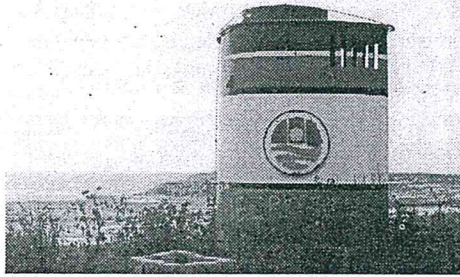
Denizgülü, denizlerin gülü olmazdan önce, Şir-

ket-i Hayriye'nin yaptırdığı son dört gemiden biri ola-
rak, Büyükkada'ya çalışmıştı tam 35 yıl. 1949 yılında
Rotterdam'da, 1400 yolcuya hizmet verebilecek şekil-
de yapılmış olan 54.5 metre boyundaki gemi, 355 HP
gücündeydi ve 16 mil sürat yapabiliyordu. Zamanın en
büyük gemilerinden biriydi Denizgülü. Fazla sürat
yaptığı için sağ tarafa yatar, bundan dolayı ona "hacı
yatmaz" denilirdi.

Belediyenin bünyesinde "Sosyal Hizmetler Mü-
dürlüğü" kurularak 60 kişi işe alındı hemen. İlk za-
manlar büyük ilgi vardı Denizgülü'ne. Önemli işlevler
de yüklenmedi değildi hani. Kentteki eğlence merkez-
lerinin büyük bölümü, çeşitli kuruluşların lokali olarak
hizmet verdiği için üyelerine açıktı yalnızca. Hiçbir ai-
diyet duygusuna gerek duyulmadan herkesin ortak
mekanı oluvermişti Denizgülü.
Düğünlerin, nişan törenlerinin,
yaş günü partilerinin yeni adresi
burasıydı artık. Anne ve babala-
rı 50'li, 60'lı yıllarda EKİ'nin sos-
yal tesislerinde, Halkevi'nde vals
yapan Zonguldaklı gençler; ül-
kede çokça bulunan diskotekele
ilk kez tanışıyor, okulu kıran so-
luğu Denizgülü'nde alıyordu ...
Zonguldaklının makus talihi olsa
gerek, çabuk geçiyor iyi şeylerin

mevsimi. Özelleştirme mikrobu Denizgülü'ne de bu-
laştırıldı ne yazık ki, Türkiye'deki diğer kamu malların-
da olduğu gibi. Zonguldak Belediyesi biriken büyük
miktarlı borçlarını ödeyebilmek için, 1994 yılında
bir özel işletmeciyeye devretti gemiyi. Ve bu devir hızlı
sonun da başlangıcıydı aynı zamanda. Hoyrat ellerde
tarumar oldu Denizgülü. Turizm Bakanlığı Belgele-
dirme Komisyonu 24.07.1997 tarih ve 647 sayılı kara-
rıyla, "lokantanın diskoteğe dönüşmüş olması, gemi-
nin tüm ünitelerinin bakımsız bir durumda olması, yi-
yecek ve içeceklerin hazırlanması ve saklanma hu-
suslarının sağlıklı olmayan şartlarda gerçekleşmesi,
gövdesinde oluşan deliğin can ve mal güvenliğini teh-
dit eder boyuta ulaşması" nedeniyle 2634 sayılı Turiz-
mi Teşvik Yasası'nın ilgili hükümleri uyarınca iptaline
karar verdi çalışma belgesinin. İstanbul'dan getirildi-
ğinden beri demirli kaldığı limanda, kaderine terk edil-
di Denizgülü. Daha sonra römorkörlerle çekilerek Ki-
limli sahiline götürüldü ve oracıkta söküldü. Zongul-
dak'ın, hüznü dolu kentin bir süsü, bir ziynetini daha or-
tadan kaldırıldı böylece. Adalar'a milyonlarca insan ta-
şınmış, nice aşklara, ayrılıklara, vuslata sahne olmuş
Denizgülü, şimdi viran bir baca olarak, anılara mekan
duruyor Kilimli'de... Dolaşıyorum dört bir yanını baca-
nın içim yanarak. Bir yangın yerine dönen yüreğimi,
Sunay Akın'ın dizeleri ile bastırıyorum ancak... "Can
Yücel Vapuru / Alaycı bir düdük çalar / savaş gemile-
rine / ki rakı şişeleri asılıdır / can simitlerinin / yerine"

(Denizgülü ile ilgili teknik bilgileri veren sayın Kemal Bay'a teşekkür ederim.)

Narayama Türküsü ve TTK

Mustafa Eyriboyun

Japon yönetmen Shohei Imamura'nın, Shichirô Fukazawa ile beraber senaryosunu yazıp yönettiği, 1982 yapımı bir Japon filmi; Narayama Türküsü. Film 1983 Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye Ödülünü alır. Yönetmeni, 1997'de başka bir filmiyle de (Yılan Balığı) Cannes'de ikinci kez ödül almış olup, bu özelliğe sahip dört yönetmenden biridir. Yönetmen iyi olmalı ki film iyi iş yapmış.

Yıllar önce Ankara'da bir sinemada seyrettiğim bu filmin konusu beni çok derinden etkilemişti. İzleyenleri de mutlaka etkilemiş olmalı: 19. yüzyılın sonlarında, Japonya'nın kuzeyinde, Narayama Dağı'nın eteklerindeki ısırsız, küçük bir köyde, aşırı yoksullukla başa çıkabilmek için acımasız bir uygulama benimsenmiştir: Fazla çocuklar baştan atılır, 70'ine gelen ihtiyarlar da ölsünler diye dağın doruğuna taşınır. Yaşlı anne Orin de vaktinin yaklaştığını bilmektedir ve bunun bilinciyle ailesinin sorunlarını çözmeye uğraşır ve sonra geleneğe bağlılığıyla, oğlundan kendisini dağa götürmesini ister. Oğul sonunda annesini dağa götürür. Yanından ayrılırken kar yağmaya başlar ve kadının yüzünde bir tebessüm belirir. Çünkü yaşlılar dağa bırakıldığında kar yağarsa, bu, onların iyi bir insan olduğuna ve ruhlarının huzur içinde olacağına işarettir. (İnanç yaşamda boşluk bırakmıyor!) Açlığın, insanı hangi noktaya getirebileceğinin önemli bir göstergesidir bu gelenek.

TTK (Türkiye Taşkömürü Kurumu): Zonguldak havzasında resmen 1848'de başlayan kömür üretim sürecinin, gilenen son aşamasının adıdır... Son yıllarda izinli-izinsiz çalışan pek çok özel ocak bulunsa da; bugün, Zonguldak taşkömürü ile taşkömürü de TTK ile özdeşleşmiş gibidir. 1983 yılına kadar TTK, hem resmen hem bütün halkın dilinde EKİ idi. Yani Ereğli Kömürleri İşletmesi Müessesesi... Halâ TTK yerine EKİ diyenlere de rastlanır. 1940'tan 1983'e kadar EKİ olan adı birden hafızalardan silmek kolay değil elbet... Zonguldak Karaelmas Üniversitesi'ne hâlâ "akademi" diyenlerin bulunması da boşuna değil... Avrupalıların başlatıp yaydığı, nedense adına "1. Dünya Savaşı" dedikleri "1. Büyük Paylaşım Savaşı" boyunca, Cumhuriyetin ilk yıllarında ve yine Avrupalıların başlattığı 2. Büyük Paylaşım Savaşı boyunca ve hatta 1950'de iktidara yerleşen DP hükümetinin, ABD politikalarının gönüllü uygulayıcısı olmasına kadar, gerek sanayiinin gerekse ulaşımın can damarı olan demiryollarının kömüre bağımlı olması Zonguldak'ı her açıdan, Türkiye'nin önde gelen illeri arasına sokmuştur. Yine 1973'teki petrol krizi yıllarında, dönemin iktidarının bakışı ile de ilgili ola-

rak, taşkömürünün önemi ve onu çıkartanların saygınlığı artmıştır.

Zonguldak kömürle bütünleşmiş ve kömürünün varlığı bu kentte 1924 yılında Türkiye'nin ilk maden mühendisliği okulu olan "Yüksek Maadin ve Sanayi Mühendis Mektebi"nin açılmasını sağlamıştır. Şimdi kasabalarına bir yüksek okul açılmasını isteyenler bunun önemini anlarlar mı acaba!... Yada artık kasabalara yüksek okul açmaktan başka proje götüremeyen siyasiler... Kömür, üretilmeye başlanıldığı günden bu yana, özellikle EKİ döneminde Zonguldak ve yakın çevresini her yönüyle kalındırmıştır. Bu gün Zonguldak, kişi başına düşen gelir, 100 kişiye düşen otomobil/telefon sayısı, ortalama eğitim süresi vs. gibi konularda Türkiye ortalamasının çok üstünde yer alıyorsa bunu kömür ve onun yan kolları olarak bu yörede kurulmuş olan demir-çelik tesislerine borçludur. Gerek EKİ, gerekse TTK dönemlerinde, Zonguldak ve Türkiye bu kurumlardan yıllarca her açıdan beslenmiştir. Topluma hiçbir proje sunmadan, bu kurum aracılığıyla besledikleri, asalak delege yandaşları sayesinde

yıllarca meclise vekil olarak gidenler, artık bu kurumun kapatılması gerektiğini söylüyorlar. TTK kapatılsın, özel şahıslar üretim yapsın... Çünkü bu şahıslar milletin değil, yandaşlarının ve çıkar ortaklarının vekilleri idiler. Ayrıca çalışanların hak ve hukukları açısından, özel ocakların durumu da ortada...

Son yıllarda; "TTK, yaşlandı, elden ayakta düşti, üretim yapamıyor, sadece tüketiyor, dolayısıyla dağa ölüme terk edilme vakti geldi" deniyor. Filmde yaşlı Orin'in yerini TTK alıyor. Ölen bir kişi geriden kalanın daha rahat yaşaması demek... Toplumdaki işsizleri, engellileri, yaşlıları, müebbet hapis yatanları, sokakta boş gezen hayvanları da topluca katletsek mi? Ne dersiniz?

Aslında EKİ, TTK olduğu gün başlatılan bu süreç, yerel seçim öncesi duraklatılmış gibi görünüyor. Hatta yeni işçi alımları gündemde... İnsanlar, her gün kelle koltukta, yerin üçyüz, beşyüz metre altında, gün ışığından uzak, toz duman içinde çalışmaya çok mu hevesliler acaba!? Karın doyurma telaşı ve çocukların yarını kaygısı olmasa, TTK'nın ölüm kuyularını insanlar taşla doldurup kapatır. Yani sorun işsizlik; açlık yoksulluk sorunudur. Bir zamanların göç alan kenti, gün be gün kan kaybediyor. Artık orta yaşa dayananmış gençler başka illere aşgari ücretle çalışmaya gidiyor. Köylerde ve kenar mahallelerde yoksulluk diz boyu.

Mustafa Kemal döneminde hiç dış borç alınmadan, hatta bir yandan Osmanlıdan kalan borçları ödeyerek yapılan onca yatırım, bu gün bazılarının ölüme terk etmeyi düşündüğü kurumların artı değerleriyle yapılmıştır. Gelişmiş ülkeler kapısını açsa nerdeyse kimse kalmayacak olan Türkiye'mizde kurumları ölüme terk ederek değil onları usta yönetmenler elinde ödül kazanan filmlere dönüştürme olanakları yaratılmalıdır.

Ankara'dan Bakınca

Mustafa

Kademoğlu

ZOKEV ve ZONGULDAK

Ahmet Öztürk dost, ZOKEV BÜLTENİ'nin bütün sayılarını armağan etti; Ankara'ya ikinci gelişinde. 2001 Mart'ından bu yana çıkan 10 sayı, bir anlamda, ZOKEV'in BELLEĞİ gibi... Beni geçmişe götüren bir yolculuğa çıkardı, her sayıyı okurken. Keza, ZOKEV'in Zonguldak için nasıl bir kazanım olduğunu, önemini ve kurumsallaşmasının serüvenine de eşlik ettirdi beni. Teşekkürler ZOKEV! Teşekkürler Öztürk!

★★★

Her kentin mutlaka delileri, her kentte kimi işlerin de delisi vardır. ZOKEV'cileri işlerinin delisi olarak görüyorum. Kutluyorum; kucaklamışlar Zonguldak'ı; sahiplenmişler... Kentsel yaşamın, kentli olmanın, kentini ve kendini sahiplenmenin en güzel ve en soylu örneklerini veriyorlar.

8 yıldır, resimden, musikiden, yazınsal tarihlerde yazışmalar düzenlemelere, etkinliklere, sergilere, emek vermişler. Doğa, mimari, yazı, sosyal ve kültürel yaşam için ne gerekiyorsa onu ortaya koymuşlar.

★★★

Bugüne değin yaptıkları çalışmalarla ZOKEV'ciler yereli ve yerelliği aşma konumunu da yakalamışlar. Yürüdükleri yol, evrenseli yakalamaya doğru ilerliyor... Yüzyılımızın özelliklerinden biri, "ekip çalışması-takım olma ruhu"dur. Bunun da filizlendiğini gösterdi bültenler...

ZOKEV'cilerin de geçim derdi, ekmek parası kazanma, geleceği kurtarma kaygıları var kuşkusuz. Nedir ki, aydın, sorumlu yurttaş olma bilincine erdiklerinden, ait oldukları topluma borçlu olduklarını kavramışlar. Onların da çocuk çocuğu eşi dostu, hısım akrabaları var kuşkusuz. Onların da günü 24 saat. Ama zaman öldürmek yerine, buldukları boş zamanları böyle bir uğraşa ayırmışlar, kendilerini Zonguldak'a adanmışlar. Üstelik ürettikleri hizmetleri mecazen yapıyorlar, kuşku yok maddi zararlara da uğruyorlar belki...

Ben de içinde pek çok kişi eleştirdi ZOKEV'i. Her zaman şunu da vurgulamadan edemedim: "Hiçbir şey yapılmamasından -eksik ve yetersiz de olsa, bazı şeylerin yapılmış olması, övgüye

ve takdire değerdir" Salt bu nedenle ben, Zonguldak ve Zonguldaklılar adına teşekkür ediyorum hepsine.

Ahmet Öztürk'ten edindiğim bilgiye göre 900 üyesi var Vakıf'ın. Bu sayı niye 9 bin olmasın! Bu hem dayanışma, hem güçlü olma, hem de kurumsallaşmayı da beraberinde getirecek; varsıllık etkinliklerin sayısını ve türünü de geliştirecektir. Önce bu hedef yakalanmalı bence.

Böylece, çıkarılmasına karar verilen yayın organı bir derginin hem nitelikli, hem çok sayıda ve uzun erimli bir çalışmayla uzun süre yayımlanmasına da olanak sağlayacaktır. Örneğin; Karabük Sanat ve Çevre Derneği, TAY adlı dergiyi üç yıldır inatla çıkarıyor.

Umuyorum ZOKEV'ciler dolu dolu buram buram kömür ve Zonguldak kokan bir dergiyi çıkarmayı da başaracaklardır.

Burada ZOKEV'e tarihi bir görev de yüklemek istiyorum. ZONGULDAK'ın ROMANINI (ya da romanlarını) yazdırmaktır, bu değişim ve gelişimlerin kaçınılmaz olduğu sosyal yaşamdaki hızla biçim değiştiren olgu, gelenek ve göreneklerin, son elli yıl içindeki etkileri mutlaka belgesel kimliğe kavuşturulmalıdır. "Emeğin başkenti" olmak savı sözde kalmamalıdır.

Yelda Karataş, Ece Aykız, Zerrin Kökdemir, Hatice Erol, Fatme Kılıç Günay, Can Kartoğlu, Nesrin Nergiz, Filiz Gülmez, Şükran Şahin, M. Güzin Anadol son dönemin ünlü adları. Yazın ve Sanat alanında Güngör Şenkal, Kemal Anadol, Savaş Büke, Ertan Mısırlı, Seyhan Erözçelik, Mithat Yaban, İbrahim Tığ, Hüseyin Koca, Ümit Kartoğlu, Mevlüt Kırnapcı, Erol Çatma, Kadir Tuncer, Osman Günay, Saffet Can, Fahri Bozbaş da son dönemin üretken değerleri.

Ustalarımızı ise herkes biliyor, onlara saygı sunuyorum.

Demem şu ki; insanı insan yapan olgu, onun biraz da sanatçı yanı, sanata bakışı ve sanat karşısındaki duruşudur.

Zonguldak'ın, ülkenin sırtında bir kambar olarak görülmesini engelleyecek, önleyecek tavrın bir biçimi de 1940-1965 dönemindeki sanat ve sanatçı yoğunluğuna kavuşturulmasıdır. ZOKEV bunu başarıyor.

Bu yürekli adım için bir kez daha teşekkür ediyorum ZOKEV'e. Dayanın ve davranın dostlar!

(Demokrat Çaycuma gazetesinden alınmıştır.)

EVET, BURAYA KADAR!**Kürşat COŞGUN**

(ZSGGG "eski" Üyesi)

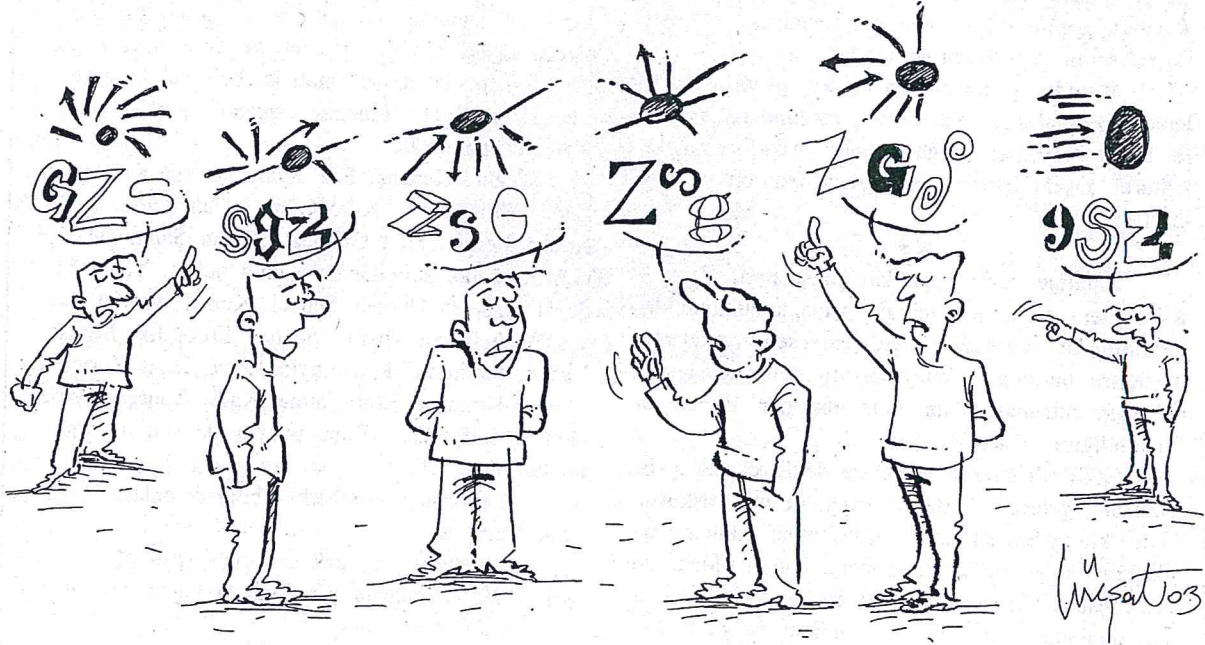
Önce bir soru: Öyle bir yol var mıdır ki, o yolun hem başında, hem sonunda, hem de ayrımında olacaksınız? Yani yolun başının, sonunun ve ayrımının aynı anda yaşandığı bir süreç?!

4. Zonguldak Sanat Günleri, 11-18 Ekim 2003 tarihlerinde, daha önce düzenlenen üç etkinlikten pek de farklı olmayan bir içerikle gerçekleştirildi.

Zonguldak Sanat Günleri, bilindiği gibi, ilk yapıldığı yıl olan 2000'de Zonguldak Sanat Günleri Girişim Grubu (yazının bundan sonraki bölümünde ZSGGG olarak anılacaktır) adını taşıyan ve bu etkinliklerin tasarım, hazırlık ve organizasyonunu üstlenen Zonguldaklı sanatçılar tarafından koterılmıştı. O yıl etkinliklerin bürokratik/hukuksal sorumluluğunu

bir daimi bir destek bulunamayacaksa bu etkinliğin devamının gelemeyeceğini bildirdiler. Bunun üzerine bir öneri doğrultusunda bankada bir hesap açtırdık ve gruba dahil tüm arkadaşlarımızdan, -yalnızca Zonguldak Sanat Günleri etkinliklerinde kullanılmak üzere- her ay beşer milyon lira toplamaya başladık. Ancak hemen belirtmem gerekiyor ki, bu para toplama işine sayısı yirmiyi bulan ZSGGG üyelerinden yalnızca altı kişi ve yalnızca dört ay devam etti. Grupta yer alan ve o ana kadar bu hesaba tek kuruş bile yatırmayan bir arkadaşın "hem etkinlik düzenlemek, hem de bu etkinliklerin bedelini ödemek çok saçma" şeklindeki değerlendirmesi grupta hemen yankı buldu ve banka hesabı aylık faizleriyle birlikte yüzotuz milyon lira civarındayken donduruldu. Böylece 2. Zonguldak Sanat Günleri etkinliklerine kadar bir milyar lira civarında bir kaynak oluşturma hayalimiz de son buldu.

Zonguldak Sanat Günleri'nin ikincisi ve üçüncüsünün gerçekleştirilebilmesi için geriye bir seçenek

bir değerlilik örneği göstererek -hiç de üzerine vazife değilken- ZOKEV üstlenmiş, bunun dışında kalan basın-yayın ilişkileri, mali boyut, vb. tüm hizmetler ZSGGG tarafından yapılmıştı.

İlk etkinliklerin hemen ertesinde yapılan değerlendirme toplantısında, belli bir miktarda harcama yapmak durumunda kalan arkadaşlarımız -haklı olarak- serzenişte bulundular ve sponsor ya da başka

kaliyordu, o da ZOKEV'in hukuksal/bürokratik sorumluluğun yanı sıra mali kaynak konusunda da işin içine girmesi, ki öyle oldu. Takvim ve program oluşturma süreci tamamen ZSGGG'nin inisiyatifinde yürütülürken, etkinliklerin her türlü yükü ZOKEV'in üzerine kalmıştı.

3. Zonguldak Sanat Günleri'nin hemen arifesinde yaşanan tartışmalarda bu konu sıkça gündeme geldi ve ZOKEV, etkinliklerdeki rolü oranında etkinli-

ğin sahipliğini de üstlenme önerisini getirdi. Ancak, Zonguldak Sanat Günleri öncesinde yaşanan bu tartışmalar dışında etkinliklerde pek de görünmeyen bazı arkadaşların şiddetli muhalefetiyle karşılaştı. Bu yılki etkinlikler öncesinde bu tartışma daha da alevlenerek yeniden yaşandı. Sonunda bir arkadaşımızın ortaya attığı "orta yol" önerisiyle konu kapanmış gibi oldu. (Ya da ben öyle sanıyordum.) Öneri şuydu: Etkinlik programı yine ZSGGG tarafından hazırlanacak, organizasyon ise ZOKEV'in şemsiyesi altında gerçekleştirilecekti. Programa ait tüm davetiye, broşür ve afişlerde ZSGGG'nun adı etkinliğe katkı koyan kurum ve kuruluşlar arasında geçecekti. Ancak bu tartışmalar zaman zaman öyle hal aldı ki, adından başka bir işlevi ve gücü olmayan bir grup işi Maksim Gazinosundaki sanatçıların (!) adını üste yazdırma kavgasına dönüştürdü. Kimisi varılan son kararı, ayının postundan kazanılmış bir kıl başarısı (!) olarak değerlendirirken, "bu etkinliklerde ben kişisel olarak varım, örgütüm adına değil" diyen kimileri de, "bu etkinliklerde ZOKEV dışında niye diğer örgütler yok" diyerek dağa küstü. Bu dağlara küsen tavşanlar, geçtiğimiz yıl dört örgütün bir araya gelerek düzenlediği etkinliğin dahi tüm masraflarını ZOKEV'in üstlendiğini görmezden geldiler. ZOKEV dışında Zonguldak'ta bu çaplı bir etkinliği hangi örgütün düzenleyebileceği sorusunu yanıtlamak zahmetine bile katlanmadılar. Sözü edilen örgütlerden kimisi kirasını ödeyemediğinden her altı ayda bir adres değiştirirken, kimisi daha güçlü bir örgüte ilhak (!) et-

meyi düşündüğünü açıkça belirtiyordu. Yine bazıları kişisel ilişkilerle örgütünü belediye başkanının sıcak kollarına teslim etmişken, kimisi de son on yıldır bütün varlığı kağıt üzerinde ve tek şefin finans desteğiyle yaşıyordu. Ortalama bütçesi ikibuçuk milyar lira civarında olan Zonguldak Sanat Günleri'ni niye bu örgütlerin değil de, ZOKEV'in gerçekleştirdiğini sormak bile akla ziyan değil mi? Kaldı ki, hiçbir örgütü küçümsüyor da değilim. Bu örgütler dört yıldır her etkinlik öncesinde toplantılara çağırılmışlardır. Zonguldak Sanat Günleri hiçbirinin bilgisi dışında yapılmamıştır. Ancak, hiçbir örgüt temsilcisi açıkça ortaya çıkıp da, "Zonguldak Sanat Günleri'nin her türlü sorumluluğunu bu yıl biz üstlenmek istiyoruz" demedi.

Bu yılki etkinlikler sonrasında ise daha da ilginç şeyler yaşandı. Hiçbir gerekçe göstermeden taahhüt ettiği etkinliği programdan çekenler ya da "ben varsam olur, yoksa izlemeye bile gelmem" diyenler etkinlik değerlendirme toplantısı için ZSGGG üyelerini "gece yarısı mesajlarıyla" toplantıya davet ediyor, 4. Zonguldak Sanat Günleri'nin hemen her aşamasında her türlü yükü omuzlayanlar ise bu arkadaşların gazabına uğrayarak tasfiye ediliyordu. Ne diyelim, ört ki ölem!

Şimdi baştaki soruya yanıt verelim: Evet, öyle bir yol var. 5. Zonguldak Sanat Günleri'nin öncesinde yolun başındayız, yolun sonundayız ve bir yol ayrımındayız. Bu soruyu ve yanıtını günü geldiğinde yaşıyarak göreceğiz.

ZOKEV'in 5. Temel Fotoğrafçılık Semineri Tamamlandı

Vakfımız tarafından yürütülmekte olan fotoğrafçılık seminerlerinin beşincisi de tamamlandı. Zonguldak Sergi Odası'nda 25 Ekim - 16 tarihleri arasında düzenlenen seminere 12 kursiyer katıldı. Mustafa Eyriboyun, Hüseyin Toraman ve İbrahim Akyürek'in eğitmen olarak katıldığı seminerde, "fotoğraf makinaları", "objektifler", "ışık ve film", "filtre ve yardımcı araçlar", "kompozisyon ve fotoğrafın dili", "fotoğraf tarihinden tanık gözler", "karanlık oda" ve "çekim teknikleri" dersleri işlendi.

13 Aralık günü Çaydamar, Acılık ve Kordonboyu'nda yapılan çekim gezisinde üretilen fotoğraflar ile daha önceki seminerlere katılan kursiyerlerin ürettiği fotoğraflardan oluşan sergi "Kentimiz Fotoğrafçıları" başlığı altında Şubat ayında Zonguldak Sergi Odası'nda açılacak.

Yeni dönem fotoğraf semineri yeterli katılım olması durumunda 2004 ilkbaharında açılacak.

Ben kendi ağacımı yetiştirip, kendi zeytinimi toplamak istiyorum

Birol Üzmez

İçimdeki sevgi, zeytin dânesinin buğusunda dışarıya vuruyor, haykırmak istediğim çığlık ise yapraklarında gölgeleniyordu. Ben onun köklerine tutunurken,, onun değişken renkleri benim değişken ruh halimi yansıtıyordu.

Bütün günün yorgunluğunu geceden çıkarmak istercesine deliler gibi daldım karanlığına. Sabahın alacasında pasaport iskelesinde çayıma üstüme pul pul dökülen boyozümü katık ederek.

Karşımda, yanıp sönen mendirek ışıklarını sabah karanlığında bana göz kırpmıyor. "Yeşil, kırmızı, yeşil, kırmızı".

Gökyüzündeki geveze martılar. "Nere-deyseniz çıkın ortaya"! Arkamda, Ahmet Telli'nin Pasaport Kahvesi.

"Kıyıda, taşın üstünde oturmuş, denize

bakıyor. Kimse konuşmuyor onunla. Ne rüzgâr ne de İzmir. Gün bitiyor ve lacivert sözcükler çekiliyor susuşların ipek ağıyla. Az ötede pasaport kahvesi. Gel, bir bardak çay içelim diyor bütün gün beklenen. Bulut suya değişiyor, su zamana. Ve yalnız çakıl taşları değil aşınmakta olan. Batık bir gemi gibi uzaklaşırken oradan, yakamozlar kalıyor geride balkıyan acılar gibi. Eskiyen neydi gün boyu? Yaşanan neydi? Hangi bıçağı bilemez deniz? Işıklar sönmüyor kıyıda ve burkulan bir yürekle çekip gidiyor bu kentten."

"Eskiyen neydi gün boyu? Yaşanan neydi? " 10 yıllık bir yaşanmışlığın ardından tahta sandalyenin yanında küçük bir valiz. Kafamda durmadan tekrarlanan "Eskiyen neydi gün boyu? Yaşanan neydi" dizeleri Ahmet Telli'nin.

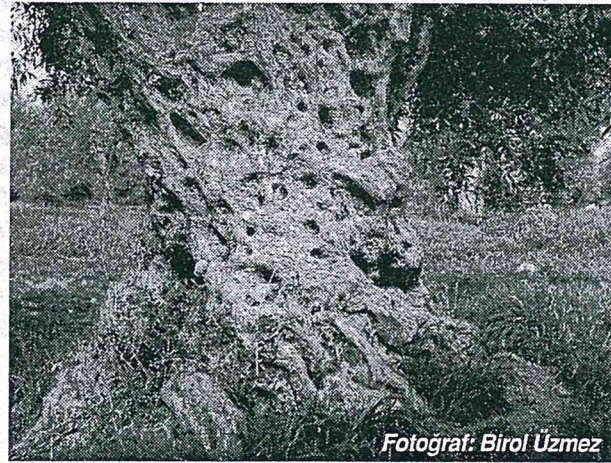
Radyoda "Her akşam seninle yeşil bir zeytin tane-si, bir parça mavi deniz alır beni." Ne şarkı ama. Cuk oturuyor duygularıma. Mahzun valizime bakmaktan kurtulup ilk zeytin ağacını nerde gördüğümü anımsıyorum.

Zonguldak'ın Soğuksu semtinde, İzmir'in Var-yant'ına benzeyen dik yokuşun ortasına rastlayan yerdeydi evimiz. İki oda bir salon; mutfagında kuzinesi olan bir evdi. Odanın penceresinden dışarıya baktığımda soğuk geçen kış aylarında bile yapraklarını dökmeyen, bizim oraların "yaprak döken" ağaçlarına hiç benzemeyen

bir ağaç görürdüm. Gümüş renkli yaprakları kışın beyaz bir örtü ile kaplansa bile soğuktan titremezdi. Güneş ışınları buzlarını eritmeye başladığında ağacın kristal yapraklarındaki ışıltısı gözümü kamaştırırdı.

Kendine ait olmayan iklimde bile yaşam olanağı bulabilen bu ağaç, Zeytin Ağacı'ydı.

O güne kadar zeytini sadece kahvaltı sofralarında görmüştüm. Bir de yeraltında madenci ekmeğinin arasında.

Fotoğraf: Birol Üzmez

Bu ağacın gerçek kimliğini ise yıllar sonra İzmir'e geldiğimde anlayacaktım. Karadeniz'in yeşil ormanlarının yerini Ege'nin zeytin yeşili almıştı.

Ben bu ağaca ilk gördüğümde vurulmuştum. Yıllar geçtikçe ikimizin arasında duygusal bir bağ oluşmaya başlamıştı. Ben zeytin ağacına aşık olmuştum. Bu ağaca olan aşkıma ise ancak çektiğim fotoğraflarda dile getirebiliyordum.

İçimdeki sevgi, zeytin tane-sinin buğusunda dışarıya vuruyor, haykırmak istediğim

çığlık ise yapraklarında gölgeleniyordu. Ben onun köklerine tutunurken, onun değişken renkleri benim değişken ruh halimi yansıtıyordu.

Bu aşk benim yıllardır içimde biriktirdiğim, hiç kimseye sunmadığım, kimseye paylaşmaya kıyamadığım bir aşktı. Şimdi geriye dönüp çocukluk yıllarımdaki odanın penceresinden baktığımda yine o zeytin ağacını görüyorum. Benim ağacım ile aramda oluşan sevgi bağını ise daha yeni kavrayabiliyorum. İlk gençlik yıllarımdaki ağacımı bulmak için yola çıkmaya hazırlanırken, burada kendi zeytinliğimde diktığım "zeytin ağacımın" köklerinin beni bırakmadığını görüyorum.

Bugün İzmir Sokaklarında kendi içimdeki "zeytin ağacının köklerini" ararken, içimde sakladığım sevgiyi, dostluğu ve arkadaşlığı bulabilecek miyim?

Bulduğumu sandığım anlarda ise başkaları zeytinleri çoktan hasat etmiş olacaklar mı? Bilemiyorum.

Bildiğim tek şey var artık. Paylaşmaya kıyamadığım bu sevgiler diyarında, ben kendi ağacımı yetiştirip kendi zeytinimi toplamak ve kendi yağım-la kavrulmak istiyorum.

Sevgili dinleyiciler, "Burası EKİ İnsangücü Eğitim Radyosu. Kozlu madeni, huzur galerisi, 101 nolu ocakta meydana gelen grizu patlaması nedeniyle yayınıma ara veriyoruz". 11.12.2003 İzmir